

MONINAISUUSPELI

---

ohjeet ja tehtävät

PARTIO KUULUU KAIKILLE!

Tämä peli on kehitetty Uudenmaan Partiopiirissä monikulttuurisuusteeman pelillistettyä käsittelyä varten. Pelin kehityksen aikana teema laajeni pelkästä monikulttuurisuudesta moninaisuuteen, normeihin, esteettömyyteen ja avoimuuteen laajemminkin.

Pelin tavoitteena on oivalluttaa ja keskusteluttaa.

Pelin tehtävät jakaantuvat:

Hertta laittaa pohtimaan ja arvioimaan omaa toimintaa: Esim. Miten toimit omassa lippukunnassasi, jotta edistät asiaa X?

Pata sisältää väittämiä Suomen Partiolaisten monimuotoisuuslinjauksesta ja Suomen Partiolaisten moninaisuuden periaatteista – Totta vai tarua – päätteilytehtävinä.

Ruutu laittaa pohtimaan miten korteissa lukevat väittämät voivat vaikuttaa harrastusmahdollisuuksiin.

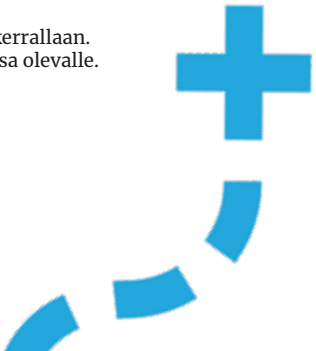
Risti on yllätystehtävien alue
Esim. Jatka seuraavaa lausetta... tai kehu kaveria!

Ohjeet

- Jaetaan osallistujajoukko max. 6 hengen ryhmiksi. Ryhmä pelaa joukkueena käyttäen vain yhtä pelinappula. Jokainen vastaa tehtäviin vuorollaan myötöpäivään. Ryhmät voivat pelata toisiaan vastaan, mutta se on toisarvoista. Pisteidenkeruuta tärkeämpää on keskustelu tehtävien teemoista.
- Jokaiselle peliryhmälle pelilauta, tehtävät, korttipakka (jaettuna maittain), noppa ja pelinappula. Mahdolliseen pistelaskuun paperi ja kynä.
- Nappula lähtöruutuun. Heitetään noppaa ja siirretään nappulaa nopan silmäluvun verran. Pelikorttiruudussa nostetaan ko. maan pinosta kortti ja luetaan ko. korttia vastaava tehtävä. Erikoisruuduissa ei ole tehtäviä. Erikoisruutuun tasaluvulla osumalla joukkue saa 5 bonuspistettä. Jokaisesta suoritetusta tehtävästä saa yhden pisteen. Peli kestää halutun ajan tai esim. 1–3 kierrosta.

Kevytversio:

Tarvitaan vain pelikortit ja tehtävät.

- Sekoita korttipakka ja nosta kortteja yksi kerrallaan. Lue kortin maan/numeron mukainen tehtävä vuorossa olevalle. Vastausvuoro kiertää henkilöltä toiselle.
  - Oikea vastaus = 1 p
-

YHDESSÄ YKSILÖINÄ

♥ **A** Millaisilla asioilla **parannamme kaikkien mahdollisuuksia kokea olonsa turvalliseksi osana ryhmäämme / lippukuntamme**: olla sinut itsensä kanssa ja olla oma aito itsensä, joka uskaltaa ilmaista mielipiteensä ja saa vahvistusta myönteiselle minäkuvalleen?

♥ **3** Miten **puutumme syrjintään tai kiusaamiseen** ryhmässämme / lippukunnassamme?

♥ **5** Miten edistämme sitä, että ryhmässämme / lippukunnassamme voi toimia **samoilla ehdoilla kaikki sukupuoli-identiteetistä, sukupuolen ilmaisusta tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta?**

♥ **7** Miten toimimme, kun ryhmässämme / lippukunnassamme on **mukana aikuinen, joka ei osaa suomen kieltä?**

♥ **9** Miten lippukuntamme / ryhmämme **viestintä, markkinointi ja toiminta tavoittaa sellaisia lapsia ja nuoria sekä näiden vanhempia, jotka eivät osaa kovinkaan hyvin suomen kieltä?**

♥ **11** Miten huomioimme ryhmämme / lippukuntamme toiminnassa **liikuntarajoitteiset, motoriikaltaan, hahmotuskyvyltään tai muuten toimintakyvyiltään erilaiset tai esimerkiksi uimataidottomat?**

♥ **2** Miten **huomaamme ja tunnistamme syrjinnän tai kiusaamisen** ryhmässämme / lippukunnassamme?

♥ **4** Miten **huomioimme** ryhmässämme / lippukunnassamme **erilaiset uskonnot ja elämäntavalliset vakaumukset tai uskonottomuuden?**

♥ **6** Mainitse muutama naisiin, miehiin, poikiin ja tyttöihin liitetty yleinen stereotyyppiä.

Millä tavoilla ryhmämme / lippukuntamme arjessa **vältämme stereotyyppisiä käsityksiä siitä, millaisia tyttöjen ja poikien kuului olla tai mitä heidän kuului tehdä?**

♥ **8** Miten toimimme, kun ryhmässämme / lippukunnassamme on mukana **lapsi tai nuori, joka ei osaa suomen kieltä?**

♥ **10** Millaisia mahdollisuuksia ryhmässämme / lippukunnassamme on **retkillä ja leireillä** toimia **esteettömästi**, jotta toimintaan voi tulla mukaan vaikka olisi esim. **liikuntarajoite, toimintaa rajoittava sairaus, aistivamma tai vaikeuksia kommunikoinnissa?**

♥ **12** Miten huomioimme ryhmässämme / lippukunnassamme **sairautensa vuoksi erityistä huolenpitoa tai esimerkiksi säännöllistä lääkitystä tai vaikkapa äkillisesti vessaan pääsyä tarvitsevat?**

♥ **13** Millä tavalla **varmistamme, että etniseltä tai kulttuuriselta taustaltaan vähemmistöön kuuluvatkin kokevat olevansa tervetulleita mukaan** ryhmämme / lippukuntamme toimintaan?

TOTTA VAI TARUA?

Otteet Suomen Partiolaisten monimuotoisuuslinjauksesta sekä Suomen Partiolaisten Peruskirjasta.

♠ **A** Avoimuus on toimintaperiaate, joka lähtee jokaisesta partiolaisesta itsestään.

♠ **3** Monimuotoisuudella **tarkoitetaan toiminnallista monimuotoisuutta, joka ottaa huomioon yksilöiden erilaiset tarpeet. Lisäksi monimuotoisuudella viitataan yksilölliseen monimuotoisuuteen jäsenistössämme:** olemme monimuotoisia sukupuolen, iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansallisuuden, kielen, uskonnon ja vakaumuksen, mielipiteiden, vammojen, terveydentilan, seksuaalisen suuntautumisen ja monien muiden syiden kautta.

♠ **5** Tavoitteena on, että Suomen Partiolaiset tunnetaan laajasti avoimena ja monimuotoisuutta kunnioittavana järjestönä sekä yhdenvertaisuuden toteuttamisen hyvänä esimerkkinä Suomessa ja maailmalla.

♠ **7** Koska kaikilla on oltava mahdollisuus osallistua partiotoimintaan esteettömästi, osallistuminen tehdään jokaiselle mahdolliseksi aina, joka tilanteessa ja kaikissa toimintaympäristöissä.

♠ **9** Partio on kohtaamispaikka erilaisille ihmisille ja erilaisille mielipiteille. Partiossa syrjintä ja kiusaaminen ovat ehdottomasti kiellettyä.

♠ **11 Moninaisuus on osa meitä jokaista. Jokaisella meistä on oma erityinen tausta, perhehistoria ja tapa katsoa maailmaa.** Kun tulee tietoiseksi siitä kuka itse on, ja kuinka monet asiat vaikuttavat siihen miksi olen sellainen kuin olen, on myös helpompi ymmärtää sekä kunnioittaa toista ihmistä ja hänen erityisyyttään.

♠ **13** Partio on kasvatustoimintaa, jonka **tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioonottaen.** Päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva paikallinen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäsen.

♠ **2** Avoimuus tarkoittaa sitä, että jokainen, joka hyväksyy partion päämäärän ja arvopohjan, on tervetullut mukaan toimintaan.

♠ **4 Suomen Partiolaisten tavoitteena on, että partion jäsenistö edustaa väestörakennetta niin valtakunnallisella kuin paikallisellakin tasolla.** Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jos lippukunnan alueella vierasta kieltä, kuten ruotsia, äidinkielenään puhuvia on viisi prosenttia, tulisi silloin myös lippukunnassa olla jäseninä 5 prosenttia ruotsia äidinkielenään puhuvia partiolaisia.

♠ **6** Suomen Partiolaisten toiminnassa haluamme edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa, alueellista yhdenvertaisuutta sekä mahdollisuutta osallistua toimintaan perhetaustasta riippumatta.

♠ **8** Kaikki samaan etniseen ryhmään kuuluvat maahanmuuttajat ovat arvomaailmaltaan ja toimintatavoiltaan samanlaisia.

♠ **10 Avoimuus ei ole itsestäänselvyys, vaan sitä on edistettävä aktiivisesti.** On tärkeää tiedostaa avoimuuden esteitä ja miettiä yhdessä muiden kanssa keinoja ylittää nämä esteet. Partio-ohjelmassa on runsaasti aktiviteetteja, joiden kautta eri-ikäiset partiolaiset pohtivat ja kohtaavat moninaisuutta itsessään, partiossa ja ympäröivässä yhteisössä. Kohtaamisten kautta avautuu pääsy tutkimaan omaa arvomaailmaa.

♠ **12 Partion avoimuuteen kuuluu, että partion toiminnassa ja päätöksenteossa noudatetaan yhdenvertaisuuden periaatetta** eli jokaisella on oikeus tulla omana itsenään kuulluksi ja nähdyksi riippumatta seuraavista asioista: etninen tai kulttuurinen tausta, kieli, uskonto tai vakaumus, sukupuoli-identiteetti tai sukupuolen ilmaisu, seksuaalinen suuntautuminen tai toimintakyky.

Vastaukset: Muut totta, paitsi:

4: Linjauksessa puhutaan partion kokonaisuudesta, ei lippukunnista eli esim. piirin alueella kokonaisuutena tulisi kieliryhmien vastata väestön kieliryhmiä. Yksittäisellä lippukunnalla ei tällaista velvoitetta ole. Tavoitteena silti hyvä.

7: Ei aina ja kaikkialla, mutta pyrkimyksenä.

8: Pötyä.

MIETIPÄ TÄTÄ!

Pohdi, miten väittämä voi vaikuttaa harrastusmahdollisuuksiin.

♦ **A** Sinulla on aina tarpeeksi rahaa maksaa tarpeelliset ostokset, eikä sinun tarvitse miettiä rahankäyttöäsi.

♦ **2** Äidinkieltäsi, uskontoasi ja kulttuuriasi arvostetaan yhteiskunnassa.

♦ **3** Sinun ei tarvitse pelätä, että poliisi pysäyttäisi sinut kadulla.

♦ **4** Seksuaalista suuntautumistasi tai sukupuoltasi ei kommentoida halventavasti.

♦ **5** Kukaan ei ole kysynyt sinulta, mistä oikeasti olet kotoisin.

♦ **6** Et ole koskaan hävennyt kotiasi tai vaatteitasi.

♦ **7** Tarvitset tulkin hoitaessasi virallisia asioita.

♦ **8** Voit kävellä kadulla käsi kädessä rakkaasi kanssa ilman, että kukaan ihmettelee.

♦ **9** Sinun pitää miettiä riittävätkö rahasi ruokaan.

♦ **10** Opinto-ohjaaja kyseenalaistaa haluamiasi ammatinvalintoja taustasi vuoksi.

♦ **11** Ulkonäköäsi arvostellaan.

♦ **12** Kun liikut bussilla tai junalla, sinun tarvitsee selvittää, pääseekö sinne pyörätuolilla.

♦ **13** Sinua syrjitään työhaussa vierasperäisen nimesi takia.

YLLÄRIPYLLÄRI

♣ **A** Tunnista ja tunnusta jokin oma ennakkoluulosi.

♣ **3** Mieti **kolme ennakkoluuloa**, jotka voisit kohdata **romanina**, ja jatka niiden pohjalta lausetta: ”Jos olisin romani ja käyttäisin romanipukua, minua...”

♣ **5** *Jatka lausetta:*
”Jos olisin Suomeen vasta maahan muuttanut, toivoisin että minut kohdattaisiin / minua kohdeltaisiin...”

♣ **7** Tee henkilökohtainen lupaus. Lupaa jotakin sellaista, joka ryhmässäsi tai itsessäsi joko

- parantaa yhteishenkeä tai
- lisää avoimuutta tai
- lisää tietoa moninaisuudesta

sekä

- muuttaa tai parantaa omaa tapaasi ajatella, toimia tai puhua moninaisuuteen liittyvistä asioista

♣ **9** Mitä sinä voisit tehdä, jotta ryhmäsi tai lippukuntasi jäsenet olisivat yhä avoimempia, suvaitsevaisempia tai saisivat lisää erilaisuusosaamista?

♣ **11** Mitä sinä voisit tehdä, jotta ryhmäsi tai lippukuntasi ulkoinen viestintä ja fiilis tavoittais ja olisi helposti lähestyttävä myös vähemmistöille, maahanmuuttajille tai muulle erityisryhmälle?

♣ **2** Mieti **kolme ennakkoluuloa**, jotka voisit kohdata **pakolaisena**, ja jatka sen pohjalta lausetta: ”Jos olisin pakolainen ja asuisin vastaanottokeskuksessa, minua...”

♣ **4** Mitä pakkaisit reppuusi mukaan, jos joutuisit äkillisesti jättämään kotisi ja lähtemään sotaa pakoon vain tärkeimmät mukanasi?

♣ **6** Kerro jokin sellainen ominaisuutesi, jonka toivot välittyvän ja näkyvän muille, kun he tutustuvat sinuun.

♣ **8** *Kehu kaveria!*
Kehu jotakuta muuta tämän pelin pelaajaa.

Miten ryhmässäsi / lippukunnassasi kiitetään ja annetaan kannustavaa palautetta?

♣ **10** Mieti jokin tilanne tai asia, jossa koet vaikeuksia onnistua. Onko esim. rytmitajussa, ketteryydessä, koodauksessa, käsialassa, sosiaalisuudessa tai vaikkapa kielipäässä parantamisen varaa? Kerro, miltä silloin tuntuu, kun ei omasta mielestään pärjää hyvin? Miten huomioit erilaiset osaajat ryhmässäsi/lippukunnassasi?

♣ **12** Teksti

♣ **13** Mitä sinä voisit tehdä jotta ryhmässäsi tai lippukunnassasi yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuu yhä paremmaksi ja kaikilla on hyvä olla ryhmässänne tai lippukunnassänne?

Tietoa Pinkkipartiosta:

Esimerkiksi pinkkipartio.fi ja partio.fi

Yhteystietoja ?